

HIDDEN WOMEN IN THE BIBLE

with Chazan Arik Wollheim

Wives of King David

Ahinoam

1. שמ"א כה, מג-מד

" מג ואת אחינעם לקח דוד, מיזרעאל; ויהיין גם שתיהן לו, לנשים. מד ושאול, נתן את מיכל בתו--אשת דוד: לפלטי בן-ליש, אשר מגלים."

Now David had taken Ahinoam of Jezreel; so both of them became his wives. Saul had given his daughter Michal, David's wife, to Palti son of Laish from Gallim.

2. שמ"א פרק ל

" א ויהי בבא דוד ואנשיו, צקלג--ביום השלישי; ועמלקי פשטו, אל-נגב ואל-צקלג, ויכו את-צקלג, וישרפו אתה באש. ב וישבו את-הנשים אשר-בה מקטן ועד-גדול, לא המיתו איש; וינהגו, וילכו לדרךם. ג ויבא דוד ואנשיו אל-העיר, והנה שרופה באש; ונשיהם ובניהם ובנותיהם, נשבו. ד וישא דוד והעם אשר-אתו, את-קולם--ויבכו: עד אשר אין-בהם כח, לבכות. ה ושתי נשי-דוד, נשבו--אחינעם, היזרעלית, ואביגיל, אשת נבל הכרמלי. ו ותצר לדוד מאד, כי-אמרו העם לסקלו--כי-מרה נפש כל-העם, איש על-בנו ועל-בנתיו; ויתחזק דוד, ביהוה אלהיו ... ז ויבא דוד מהנשף ועד-הערב, למחרתם; ולא נמלט מהם איש, כי אם-ארבע מאות איש-נער אשר-רכבו על-הגמלים וינסו. ח ויצל דוד, את כל-אשר לקחו עמלק; ואת שתי נשיו, הציל דוד. יט ולא נעדר-להם מן-הקטן ועד-הגדול ועד-בנים ובנות, ומשלה, ועד כל-אשר לקחו, להם: הכל, השיב דוד."

By the time David and his men arrived in Ziklag, on the third day, the Amalekites had made a raid into the Negeb and against Ziklag; they had stormed Ziklag and burned it down. They had taken the women in it captive, low-born and high-born alike; they did not kill any, but carried them off and went their way. When David and his men came to the town and found it burned down, and their wives and sons and daughters taken captive, David and the troops with him broke into tears, until they had no strength left for weeping. David's two wives had been taken captive, Ahinoam of Jezreel and Abigail wife of Nabal from Carmel. David was in great danger, for the troops threatened to stone him; for all the troops were embittered on account of their sons and daughters. But David sought strength in the LORD his God...David attacked them from before dawn until the evening of the next day; none of them escaped, except four hundred young men who mounted camels and got away. David rescued everything the Amalekites had taken; David also rescued his two wives. Nothing of theirs was missing—young or old, sons or daughters, spoil or anything else that had been carried off—David recovered everything.

3. שמ"א פרק כז

" א ויאמר דוד אל-לבו, עתה אספה יום-אחד ביד-שאול; אין-לי טוב כי המלט אמלט אל-ארץ פלשתים, ונאש ממני שאול לבקשני עוד בכל-גבול ישראל, ונמלטתי, מידו. ב ויקם דוד--ועבר הוא, ויש-מאות איש אשר עמו: אל-אכיש בן-מעוך, מלך גת. ג וישב דוד עם-אכיש בגת הוא ואנשיו, איש וביתו: דוד, ושתי נשיו, אחינעם היזרעאלית, ואביגיל אשת-נבל הכרמלית. ד ויגד לשאול, כי-ברח דוד גת; ולא-יוסף (יסף) עוד, לבקשו. ה ויאמר דוד אל-אכיש, אם-נא מצאתי חן בעיניך יתנו-לי מקום באחת ערי השדה--ואשבה שם; ולמה ישב עבדך בעיר הממלכה, עמך. ו ויתן-לו אכיש ביום ההוא, את-צקלג; ... ח ויעל דוד ואנשיו, ויפשטו אל-הגשורי והגרזי (והגרזי) והעמלקי: כי הנה ישבות הארץ, אשר מעולם, בואך שורה, ועד-ארץ מצרים. ט והפה דוד את-הארץ, ולא יחיה איש ואשה; ולקח צאן ובקר וחמרים וגמלים, ובגדים, וישב, ויבא אל-אכיש. י ויאמר אכיש, אל-פשטתם היום; ויאמר דוד, על-נגב יהודה ועל-נגב הירחמאלי, ואל-נגב, הקיני. יא ואיש ואשה לא-יחיה דוד, להביא גת לאמר--פן-יגדו עלינו, לאמר: כה-עשה דוד, וכה משפטו, כל-הימים, אשר ישב בשדה פלשתים. יב ויאמן אכיש, בודד לאמר: הבאש הבאיש בעמו בישראל, והיה לי לעבד עולם."

David said to himself, "Some day I shall certainly perish at the hands of Saul. The best thing for me is to flee to the land of the Philistines; Saul will then give up hunting me throughout the territory of Israel, and I will escape him." So David and the six hundred men with him went and crossed over to King Achish son of Maach of Gath. David and his men

HIDDEN WOMEN IN THE BIBLE

with Chazan Arik Wollheim

stayed with Achish in Gath, each man with his family, and David with his two wives, Ahinoam the Jezreelite and Abigail wife of Nabal the Carmelite. And when Saul was told that David had fled to Gath, he did not pursue him any more. David said to Achish, "If you please, let a place be granted me in one of the country towns where I can live; why should your servant remain with you in the royal city?" At that time Achish granted him Ziklag; ...David and his men went up and raided the Geshurites, the Gizrites, and the Amalekites—who were the inhabitants of the region of Olam, all the way to Shur and to the land of Egypt.— When David attacked a region, he would leave no man or woman alive; he would take flocks, herds, asses, camels, and clothing. When he returned and came to Achish, Achish would ask, "Where did you raid today?" and David would reply, "The Negeb of Judah," or "the Negeb of the Jerahmeelites," or "the Negeb of the Kenites." David would leave no man or woman alive to be brought to Gath; for he thought, "They might tell about us: David did this." Such was his practice as long as he stayed in the territory of the Philistines. Achish trusted David. He thought: "He has aroused the wrath of his own people Israel, and so he will be my vassal forever."

4. רד"ק דברי הימים א כב, ח

"... גם בדמי הגוים אשר שפך אותם שלא היו בני מלחמתו אפשר שהיו בהם אנשים טובים וחסידים אף על פי כן לא נענש עליהם כי כוונתו לכלות הרשעים שלא יפרצו בישראל ולהציל עצמו כשהיה בארץ פלשתים לא יחיה איש ואשה, אבל כיון שנזדמן לו שפיכות דמים לרוב מנעו מלבנות בית המקדש שהוא לשלום ולכפרת עון ולעטרת תפלה, ..."

5. שמ"א כ"ח

"א ויהי, בַּיָּמִים הָהֵם, וַיִּקְבְּצוּ פְּלִשְׁתִּים אֶת-מַחְנֵיהֶם לְצָבָא, לְהִלָּחֵם בְּיִשְׂרָאֵל; וַיֹּאמֶר אַכִּישׁ, אֶל-דָּוִד, יְדַע תְּדַע כִּי אֲנִי תֹצֵא בַמַּחְנֶה, אֶתְּהָ וְאֶנְשֵׁיָהּ. ב. וַיֹּאמֶר דָּוִד, אֶל-אַכִּישׁ, לְכֵן אֲתָה תִּדְעַ, אֵת אֲשֶׁר-יַעֲשֶׂה עִבְדְּךָ; וַיֹּאמֶר אַכִּישׁ, אֶל-דָּוִד, לְכֵן שָׁמַר לְרֵאשִׁי אֲשִׁימָה, כָּל-הַיָּמִים."

At that time the Philistines mustered their forces for war, to take the field against Israel. Achish said to David, "You know, of course, that you and your men must march out with my forces." David answered Achish, "You surely know what your servant will do." "In that case," Achish replied to David, "I will appoint you my bodyguard for life."

6. שמ"ב ג, ב

"ב וילדו (ויולדו) לְדָוִד בָּנִים, בְּחֶבְרוֹן; וַיְהִי בְּכוֹרוֹ אַמְנוֹן, לְאַחִינוּעַם הַיִּזְרְעֵאלִית."

Sons were born to David in Hebron: His first-born was Amnon, by Ahinoam of Jezreel;

7. שו"ת שופריה דיעקב, חלקב ס' יט

"בנות מלכים אשר שבה דוד בחרבו ובקשתו... אחינועם היזרעאלית'... ואומר לכל בת, מאותן הבנות הבאות אליו "שמעי בת וראי והאי אזנך ושכחי עמך ובית אביך 'כי הוא אדוניך'..."

Ma'acha

8. רד"ק שמ"ב ג, ג

"אבשלום בן מעכה. דרשו בו כי לפי שהיה בן יפת תואר שלקחה דוד במלחמה לפיכך היה אבשלום סורר ומורה באביו לכך נסמכה פרשת סורר ומורה לפרשת יפת תואר לומר לך כל הנושא אותה או אשה שאינה הגונה יוצא ממנה בן סורר ומורה ונכון הוא הדרש כי מאחר שהיא שבויה הרי היא כמוכרחת לשוב לדת ישראל ולבה לא נכון אל הדת והנטע יוצא דמות השרש:"

9. רש"י סנהדרין כא, ע"א

"... שנתגיירה בלב שלם..."

HIDDEN WOMEN IN THE BIBLE

with Chazan Arik Wollheim

10. מדרש תנחומא פ' כי תצא ס' א'

"שכן מצינו בדוד, על שחמד מעכה בת תלמי מלך גשור בצאתו למלחמה, יצא ממנו אבשלום, שביקש להרוג אותו, ושכב עם נשיו לעיני כל ישראל ולעיני השמש, ועל ידו נהרגו כמה רבבות מִישראל, ועשה מחלוקת בישראל, ונהרג שמעי [בן גרא] ושבע בן בכרי, ואחיתופל, ומפיבושת, ואיש בשת, והשליט ציבא על כל בית שאול"

11. תוס' סנהדרין כא, ע"א

"...וא"כ לא בא דוד על מעכה רק לאחר שנתגיירה..."

Chagit

12. שמ"ב פרק ג

" ב וילדו (ויולדו) לדוד בנים, בחברון; ויהי בכורו אֲמֹנֹן, לְאֲחִינֹעַם הַיִּזְרְעֵאלִית. ג וּמִשְׁנֵהוּ כְּלֵאֵב, לְאֲבִיגַיִל (לְאֲבִיגַיִל) אִשְׁתֵּי נָבָל הַכַּרְמֶלִי; וְהַשְּׁלִישִׁי אֲבִשְׁלוֹם בֶּן-מַעֲכָה, בַּת-תְּלָמִי מֶלֶךְ גֶּשׁוּר. ד וְהָרְבִיעִי, אֲדֹנִיָּה בֶן-חַגִּית; וְהַחֲמִישִׁי, שְׁפָטִיָּה בֶן-אֲבִיטָל. ה וְהַשְּׁשִׁי יִתְרָעַם, לְעִגְלָה אִשְׁתֵּי דָוִד; אֵלֶּה יִלְדוּ לְדָוִד, בְּחֶבְרוֹן."

Sons were born to David in Hebron: His first-born was Amnon, by Ahinoam of Jezreel; his second was Chileab, by Abigail wife of Nabal the Carmelite; the third was Absalom son of Maacah, daughter of King Talmai of Geshur; the fourth was Adonijah son of Haggith; the fifth was Shephatiah son of Abital; and the sixth was Ithream, by David's wife Eglah. These were born to David in Hebron.

13. מלכים א, א

" ה וְאֲדֹנִיָּה בֶן-חַגִּית מִתְנַשֵּׂא לֵאמֹר, אֲנִי אֶמְלֹךְ; וַיַּעַשׂ לוֹ, רֶכֶב וּפָרָשִׁים, וְחֲמִשִּׁים אִישׁ, רָצִים לְפָנָיו. ו וְלֹא-עָצְבוּ אָבִיו מִיָּמָיו לֵאמֹר, מִדּוֹעַ כָּכָה עָשִׂיתָ; וְגַם-הוּא טוֹב-תָּאָר מְאֹד, וְאִתּוֹ יִלְדָה אַחֲרָי אֲבִשְׁלוֹם."

Now Adonijah son of Haggith went about boasting, "I will be king!" He provided himself with chariots and horses, and an escort of fifty outrunners. His father had never scolded him: "Why did you do that?" He was the one born after Absalom and, like him, was very handsome.

14. רלב"ג מלכים א, א, ו

" וְהָרְצוֹן בְּזֶה שֵׁמוֹ גְדֹלָה אוֹתוֹ אַחֲרַי אֲבִשְׁלוֹם, וְהִתְנַהֵּג בְּמִנְהַגָּיו וּבְמִדּוֹתָיו, וְלִזְהָ אָמַר 'וְגַם הוּא טוֹב תָּאָר מְאֹד' כְּמוֹ אֲבִשְׁלוֹם, שֶׁהָיָה יָפֵה תָּאָר מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁזָּכַר בְּמָה שֶׁקָּדַם הֵנָּה כְּמוֹ שֶׁחֲשַׁב אֲבִשְׁלוֹם שִׁמְלוֹךְ אַחֲרָי דָּוִד, מִפְּנֵי רוֹב יוֹפְיוֹ כְּמוֹ, שֶׁחֲשַׁב אֲדֹנִיָּה"

15. רלב"ג מלכים א, ב, מו

"אע"פ שהיה אדדניה טוב תאר מאוד לא בחר הש"י בו כמו שלא בחר לאבשלום אחיו..."

16. מס' דרך ארץ פרק שלום הלכה ה

" אדוניה לא נהרג אלא בשביל שהיה בעל מחלוקת"

17. רד"ק מלכים א, א, ו

"ולא הכעיסו כשהיה עושה שום דבר רע, לא היה מכלימו ומיסרו, לאמר 'מדוע ככה עשית', לפיכך יצא לדרך רעה ולמרוד באביו, כי יודע היה אדוניהו כי דוד אמר להמליך שלמה, אף על פי שלא הודיע דוד המלוכה עדיין, אבל חשב בלבו: אבי אוהב אותי ולא גער בי מימי, אכנס בדבר המלוכה בימיו, ואם לא ירע לו, ידעתי שאני אמלוך."

HIDDEN WOMEN IN THE BIBLE

with Chazan Arik Wollheim

18. מחזור ויטרי ס' שנ

" כנגד שבעין ותמניא צדיקי דאיכתיבה פרש' האזינו על ידיהון. אילו הן: חנוך. כרמי. פלוא. אליאב. נמואל. זכור: לראובן: ימין. יכין. אהד. צחר. שאול. נמרי. לשמעון: עמרם. חנניה. נתנאל. זתוא. בן סתרי. ללוי: זרח. חצרון. יונדב. בצלאל. שפטיה. נחשון: ליהודה: צהר. עזא. יגאל. פלטי. עתניאל. חגית"

19. ילקוט שמעוני בהעלותך רמז תשלו

אספה לי שבעים איש אמר משה כיצד אעשה אם אבחר חמשה מכל שבט ושבט נמצא חסר עשרה, ששה מכל שבט נמצאו יתרים שנים מה עשה הביא ששה מכל שבט ומשבט לוי ארבעה, אמר יודע אני בשבט לוי שהוא עניו ומקבל ממני, משבט ראובן העמיד חנוך כרמי פלוא אליאב נמואל זכור, משבט שמעון ימין יכין וצחר ואהד ושאול ונמרי משבט לוי עמרי חנניה נתנאל ידעא בן סתרי ומשה על גביהן, משבט יהודה סרח ודן יונדב ובצלאל שפטיה ונחשון, משבט יששכר צוהר עזא ויגאל פלטי ועתניאל וחגית, משבט זבולון סרד ואלון סורי אהליאב אליהו נמשי, משבט בנימין סניאב כסלון אלידד אחיטוב אחיאל מתניה, משבט אפרים יאיר יועזר מלכיאל אדונירם אחרים וסטור, משבט דן גדליה ויגאל אחינועם ואחיעזר דניאל ושריה, משבט נפתלי אליוחנן אליקים אלישמע סומכוס זבדי ויוחנן, משבט גד חגי זרחי קיני מתתיהו וזכריהו משבט אשר אשר ושלומי שמואל שלום שכניהו אחיהו הרי שבעים ואחד זקנים, וכתבנו זאת מפי רב שמואל אחי של פנחס ומרים זכור לטוב ולמד אותם בתרבוץ מוצא ורבנא חנינאי כהנא ראש ישיבה וגאון..."

Eglah

20. דברי הימים א פרק ג

" א וְאֵלֶּה הַיּוֹנָי בְּנֵי דָוִד, אֲשֶׁר נוֹלְדוּ-לוֹ בְּחֶבְרוֹן: הַבְּכוֹר אַמְנוֹן, לְאֶחֱיוֹנָעַם הַיְזְרְעֵאלִית, שְׁנֵי דְנִיָּאל, לְאֶבְיָגַיִל הַכַּרְמֵלִית. ב. הַשְּׁלִישִׁי לְאַבְשָׁלוֹם בֶּן-מַעֲכָה, בַּת-תַּלְמִי מֶלֶךְ גִּשׁוּר; הַרְבִּיעִי, אֲדֹנִיָּה בֶן-חַגִּית. ג. הַחֲמִישִׁי שְׁפַטְיָה, לְאֶבְיָטָל; הַשְּׁשִׁי יִתְרֵעַם, לְעֵגְלָה אֲשֶׁתוֹ. ד. נְשָׁה, נוֹלְדָה-לוֹ בְּחֶבְרוֹן, וַיִּמְלֶךְ-שָׁם, שֶׁבַע שָׁנִים וְשֵׁשׁ חֳדָשִׁים; וְשְׁלֹשִׁים וְשְׁלוֹשׁ שָׁנָה, מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם. ה. וְאֵלֶּה נוֹלְדוּ-לוֹ, בִּירוּשָׁלַם: שִׁמְעָא וְשׁוֹבָב וְנָתָן וְשְׁלֵמָה, אֲרַבְעָה, לְבַת-שׁוּעַ, בַּת-עַמְיָאל. ו. וַיִּבְחַר וְאֶלִישָׁמַע, וְאֶלִיפָלֶט. ז. וְנִגְהָ וְנַפְגָּ, וַיְפִיעַ. ח. וְאֶלִישָׁמַע וְאֶלִיפָלֶט, תְּשַׁעָה. ט. כָּל, בְּנֵי דָוִד--מִלְבָּד בְּנֵי-פִילִגְשִׁים, וְתָמַר אָחוֹתָם."

These are the sons of David who were born to him in Hebron: the first-born Amnon, by Ahinoam the Jezreelite; the second Daniel, by Abigail the Carmelite; the third Absalom, son of Maacah daughter of King Talmai of Geshur; the fourth Adonijah, son of Haggith; the fifth Shephatiah, by Abital; the sixth Ithream, by his wife Eglah; six were born to him in Hebron. He reigned there seven years and six months, and in Jerusalem he reigned thirty-three years.

21. סנהדרין כא, עמ' א

" אמר רב: עגלה זו מיכל... ולפי שהיתה חביבה על דוד קראה עגלה"

22. רד"ק שמ"ב ג, ה

" לעגלה אשת דוד למה אמר על זאת אשת דוד מה שלא אמר על האחרות אלא לפי שהיתה אשתו ראשונה ... ולפי הפשט יש לפרש עגלה זו אחרת ומיכל לא נזכרה כאן לפי שלא היה לו ממנה בן ... וכן אמר בדברי הימים לעגלה אשתו אולי לא היתה ממשפחה גדולה ולא היתה ידועה בזכור אותה אלא באשת דוד ..."

23. מלבי"ם שמ"ב ג, ה

" ונקראת עגלה ע"ש החביבות..."

24. מדרש תהילים מז' ט

" ולמה נקרא שמה עגלה? מה העגלה הזאת אינה מקבל עול על צוארה, כך מיכל לא קבלה עול מאביה, אלא קינטרה אותו"

HIDDEN WOMEN IN THE BIBLE

with Chazan Arik Wollheim

Avital

.25 כתובות סב, ב

"רבי איעסק ליה לבריה בי רבי חייא כי מטא למיכתב כתובה נח נפשה דרביתא אמר רבי ח"ו פסולא איכא יתיבו ועיינו במשפחות רבי אתי משפטיה בן אביטל ורבי חייא אתי משמעתי אחי דוד"

It is related further that **Rabbi Yehuda HaNasi arranged for his son** to marry a daughter of **the household of Rabbi Hiyya. When he came to write the marriage contract, the girl died. Rabbi Yehuda HaNasi said: Is there, Heaven forbid, some disqualification** in these families, as it appears that God prevented this match from taking place? **They sat and looked into the families' ancestry** and found that **Rabbi Yehuda HaNasi was descended from Shefatya ben Avital**, the wife of David, whereas **Rabbi Hiyya was descended from Shimi, David's brother**.

.26 בראשית רבה צח

"נמנו ואמרנו: הלל משל מי? אמר רבי לוי: מגילת יוחסים מצאו בירושלים, והכתיב בה הלל מדוד, רבי חייא רבה מן דשפטיה בן אביטל..."

.27 שו"ת משפטים ישרים חלק א ס' תכב

" והשבעה הם הלל ושמעון, גמליאל, ושמעון, גמליאל ושמעון ורבי"

.28 Stages in King David's Life

- 0 – 20's – childhood
- 20's – Anointed to become a king, right hand of King Saul, kill Goliath, marriage with Michal
- 29--30 hides in the dessert, fighting, gains political power, marriage with Ahinoam, Ma'acha & Abigail
- 30 – 37 King in Hebron establish kingdom (domestically and int'l) marriage to Avital & Chagit (Eglah?)
- 37 –68 King in Jerusalem, fighting till late 40's, in 50's midlife crisis? Bat Sheva & punishments.
- 68 – 70 Old, sick spends time with Avishag, appoints Shlomo as king